

Baťovy tovární budovy

zpět

Architekt: stavební oddělení fy Baťa

Typické tovární budovy - rozmach obuvnické výroby firmy Baťa sebou přinesl potřebu výstavby nových výrobních objektů. Již u prvních továrních budov byl kladen důraz na to, aby stavba byla ekonomická, rychlá a umožňující flexibilní změny v procesech výroby. Tyto zásady bylo možno plnit především za podmínek standardizace a typizace výstavby. První tříetážová budova byla postavena u nádraží v roce 1906 (dle návrhu architekta Dominika Feye). Budova měla ještě dřevěné stropy a zaklenutá okna. Jako prototyp budov se pak mnohokrát opakovala až do roku 1923, kdy dřevěné stropy byly nahrazeny ocelovými. Většina těchto starších objektů byla zbourána po bombardování na konci války. Zachovala se jen budova č.13 dnešní "Frema" (postavena kolem let 1916-17), ale i ta je už dnes značně stavebně pozměněna - zaklenutá okna jsou patrná už jen zevnitř. Dnes již probíhá rekonstrukce na nové obchodní centrum 13.

Zásadní přelom ve výstavbě továrních budov nastal v roce 1924, kdy se staré budovy asanovaly a začaly nahrazovat novými. Jako základní stavební modul byl zvolen železobetonový skelet o rozměrech 6,15 x 6,15 (šlo jen o přepočtené jednotky 20 stop = 6,15m), jehož pomocí mohly být budovy rychle stavěny užitím posuvného bednění. Sloupy byly čtvercové, od roku 1930 se používaly sloupy kulaté. Železobetonový skelet je vyplněn cihelnými parapety a okny. Počet podlaží se pohybuje od dvou do pěti. Výstavba výrobních objektů tak mohla pokračovat raketovým tempem. Tento standardizovaný skelet byl posléze aplikován téměř na všechny dílčí stavby ve Zlíně, realizované firmou Baťa, i v satelitech po celém světě.

[Tweet](#) [1]

zpět

URL zdroje: <http://www.architekturazlin.cz/batovy-tovarni-budovy>

Odkazy:

[1] <https://twitter.com/share>

[2] <http://www.architekturazlin.cz/kategorie/tovarna>